

א' באדר תשע"ג
10 בפברואר 2013

- מבלי לפגוע בזכויות -

לכבוד
מר רענן אהרונסון
מזכיר המועצה ומ"מ גזבר המועצה

א.ג.

הנדון: חוות דעת בעניין הדברה בישובים

סימוכין: סיכום ישיבה מס' 1 בעניין הדברה בישובים מתאריך 20 דצמבר 2012

נתבקשתי לחוות דעתי בקשר להליכים משפטיים וחוקיים אפשריים כנגד אכיפה ומניעה של מטרדי יתושים וזבובים המגיעים מלולים ורפתות ביישובי המועצה וכמפורט להלן:

חוק העזר:

1. סעיף 1 לחוק עזר למטה יהודה (הדברת מזיקים), תשל"ב 1972 ("חוק העזר") קובע כי תחת הגדרת מזיק בחוק נכנסים בין היתר: זבוב הים התיכון, יתושים, זבובי בית.
 2. סעיף 2 לחוק העזר כי על המחזיק בנכס להדביר את המזיקים המצויים בשטח שבנכסו וכאמור בסעיף:
"בעל הנכסים או המחזיק בהם חייב להדביר את המזיקים שבנכסו."
 3. באם בעל הנכס לא פועל להדביר את הנכס שלו ממזיקים רשאי ראש המועצה לדרוש מבעל הנכס לעשות כן, ובמידה ולא הדביר בעל הנכס רשאית המועצה לעשות זאת בעצמה ועל חשבון בעל הנכס וכאמור בסעיף 3 ו-4 לחוק העזר:
"3. (א) ראש המועצה רשאי לדרוש בהודעה בכתב מאת אדם שעבר על הוראות סעיף 2 להדביר את המזיקים שבנכסו ולבצע את כל העבודות הנחוצות לשם כך, בהתאם לפרטים ולתנאים הקבועים בהודעה.
(ב) ההודעה תכלול את התקופה שבה יש לבצע את ההדברה כאמור בסעיף קטן (א).
(ג) אדם שקיבל הודעה כאמור חייב למלא אחריה."
 4. **"4. לא מילא אדם אחרי דרישת ראש המועצה לפי סעיף 3 (א) או ביצע עבודה מהעבודות המפורטות בהודעה שלא לפי הפרטים והתנאים הקבועים בה, רשאית המועצה לבצע את העבודה הדרושה להדברת המזיקים ולגבות את הוצאות הביצוע מאותו אדם."**
4. חוק העזר קובע בנוסף, סנקציה של קנס כספי על העובר על אחת מהוראות חוק העזר.

5. מן המקובץ לעיל עולה, כי מכח חוק העזר, רשאית המועצה לפעול כנגד בעלי נכסים אשר מהם מגיעים מזיקים, וזאת על מנת שידבירו את הנכסים שברשותם לרבות לולים רפתות וכיוצא בזה.

רישוי עסקים:

6. בנוסף לאמור לעיל, לולים ורפתות הינם עסקים הטעונים רישיון עסק וזאת לפי סעיף 1 לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995 ("הצו") הקובע כי כל המנויים בתוספת לחוק הינם עסקים המחויבים ברישיון עסק.

7. בין אלו המנויים בצו הינם כאמור לעיל לולים ורפתות המנויים בפריט 3.2 ב' לצו: גידול בעלי חיים, אחזקתם וטיפולם למטרות חקלאיות.

8. מטרות חוק רישוי עסקים, התשכ"ח 1968 ("חוק רישוי עסקים"), כפי שהוגדרו בסעיף 1 לחוק הינן בין השאר:

8.1 הבטחת איכות נאותה של הסביבה לרבות מניעת מפגעים ומטרדים. השר הממונה - השר להגנת הסביבה.

8.2 מניעת מחלות שמקורן בבעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, דשנים או בתרופות. השר הממונה - שר החקלאות.

8.3 הבטחת תנאי תברואה נאותים. השר הממונה - שר הבריאות.

9. ברי כי הדברת מזיקים: יתושים, זבובים וכיוצא בזה, בעסק מסוג רפתות ולולים יש בו משום: הבטחת איכות נאותה של הסביבה, מניעת מחלות שמקורן בבעלי חיים וכן הבטחת תנאי תברואה נאותים.

10. על מנת להבטיח עמידה בתכלית חוק רישוי עסקים כאמור לעיל, רשאית רשות הרישוי המנפקת רישיון עסק לעסקים אשר עומדים בקריטריונים ובאישורים הנדרשים מסמכים נוספים אשר אינם מצוינים בחוק רישוי עסקים אולם לדעתה דרושים לצורך בדיקת הבקשה לקבלת רישיון עסק וכאמור בסעיף 16:

"רשות הרישוי או נתן האישור, רשאים לדרוש ממגיש הבקשה לרישיון או להיתר זמני, מסמכים נוספים שלא נקבעו לפי סעיף 16 הדרושים לדעתם לצורך בדיקת הבקשה, ורשאים הם לדרוש כי המסמכים האמורים יערכו וייחתמו בידי מי שנקבע בסעיף 16 לפי הענין."

11. בידי רשות הרישוי של המועצה האפשרות גם להתנות את מתן הרישיון ו/או ההיתר הזמני ואף להוסיף תנאים לרישיון עסק שכבר ניתן, וכאמור בסעיף 7:

”(א) רשות הרישוי או נותן אישור רשאים להתנות את מתן הרישוי, ההיתר הזמני או האישור, לפי הענין, בתנאים שיש לקיימם לפני שיינתן הרישוי או ההיתר הזמני (בחוק זה - תנאי מוקדם), או להתנות את הרישוי או ההיתר הזמני בתנאים (בחוק זה - תנאי ברישוי), ורשאים הם להוסיף תנאים לרישוי או להיתר זמני שניתן (בחוק זה - תנאי נוסף ברישוי), והכל על מנת לקדם את מטרות הרישוי.”

12. מן המקובץ לעיל עולה, כי ביד רשות הרישוי אפשרות להתנות מתן רישוי עסק לגבי בקשה תלויה ועומדת, ואפילו להתנות המשך תוקף רישוי עסק שכבר ניתן בתנאים אשר לפי שיקול דעתה נחוצים לשמירה על מטרות החוק, ועל ידי כך לחייב בעלי לולים ורפתות להדביר את המזיקים בשטחם.

סיכום:

13. המקור החוקי והמשפטי להדברת מזיקים מצוי בחוק העזר הקובע הוראות בדבר הדברת מזיקים (המוגדרים גם כזבובים ויתושים), על ידי בעל הנכס, או במקרה שבעל הנכס לא מבצע, על ידי המועצה בעצמה תוך השתתפות הוצאות ההדברה וקנס כספי כבד.

14. בנוסף, רשות הרישוי של המועצה יכולה להתנות מתן רישוי עסק בהמצאת אישורים רלוונטיים בדבר ביצוע הדברה והרחקת מזיקים מהלולים והרפתות.

הנני כאן לכל שאלה והבהרה ככל שתהיה

בכבוד רב,

ורד כהן, עו"ד
היועצת המשפטית למועצה

העתקים: מר משה דדון, ראש המועצה
מר יוסי משה, סגן ראש המועצה
מר יואל ינון, מבקר המועצה
מר אבי פלישמון, חבר מליאה
מר שלומי סעדון, חבר מליאה
מר יהודה בן אהרון, חבר מליאה

